GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercurea si Dumineca, Fói'a, candu conceda ajutóriale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe ½ 5 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu séu 2½ galbini mon. sunátória.

Anulu XXXIII.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Taxa'e timbrala a 30 cr. de fiacare publicare.

Nr. 86. **Brasiovu 16/4 Novembre** **1870.**

MONARCHI'A AUSTRO-UNGARICA.

Transilvani'a.

Brasiovu 15 Nov. 1870.

Situatiunea incepe a amenintiá cu furtune mari si necalculabile in desastrele ce le potu lasá dupa descarcarea furiei ingrecate. Nu mai e indoiéla, ca pornirea, ce o fece internunciulu rusescu in Constantinopole mai adeunadi, pretendiendu nerecunóscerea tractatului de Parisu dela 1856, a devenitu in ajunulu punerei in actiune, si Orientulu va simtí cu amaratiune inscenarea planuriloru ruso-orientali, déca Europ'a nu va redicá manusi'a aruncata de Rusi'a. Tocma primimu una telegrama dela

„Vien'a 12 Nov. **Rusi'a a anulatu tractatele dela 1856.** Se asecura, ca representantii diplomatici ai Rusiei au facutu dechiarare oficiale atatu la constantinopole, catu si la Vien'a si Londonu, ca Rusi'a **nu** se mai tiene mai multu legata de tractatele din anulu 1856."

Acésta scire o adeveresce alta depesia din Vien'a 14 Nov., care dice, ca „nota regimelui rusescu sosita aici pretinde, cá se se desfiintieze marginirea navigatiunei rusesci in marea négra si totu de odata se se restitua si Turciei deplina nedependintia." „N. Fremdenbl." afla din fontana secura, cumca dela inalt'a Pórta inca a sositu in Vien'a o nota, care cuprinde espresiunile dorintiei inaltei Porti, cá se se conchiame unu congresu in Vien'a pentru punerea in ordine a relatiuniloru europene.

E deajunsu a sci, ca Rusi'a nu mai vre a recunósce **tractatele** din 1856, pentrucá se conchidemu de aici cu strictetia puritanica, ca, déca nu se va aduna vreunu congresu, Europ'a va deveni intróga unu teatru de resbelu, si acésta tocma pentru cuventulu „tractatele din 1856", cari tiermuresc liber'a actiune a Rusiei in Orientu si a poteriloru in favórea ecuilibriului europeanu, pentru care se portá resbelulu din Crimea. Tractatulu de Parisu 30 Martiu nu place Rusiei, ca i opresce a tiené mai de resbelu in marea négra si intarituri in Baltic'a Aaland, ér' celu din 15 Aprile 1856 intre Angli'a, Austri'a si Franci'a, e tractatu de aliantia pe eternitate, pentru principiulu aperarei ecilibriului europeanu, care ricaie pe Rusi'a la ficati, cá cum ar' fi indreptatu in contra ei, candu ar' vre a pescui in Oriente!

Se pare, ca tocma acum vre Rusi'a se sparga acésta aliantia, candu Franci'a e slabita si stórsa de sange si averi prin Prusi'a, si candu Austri'a geme de durerile natiuniloru si de nemultiumirile loru cu supremati'sarea dualismului, ér' Angli'a incepe a-si aduce aminte de acésta aliantia si nu mai póte suferi o depredare si debilitare mai umilitória a aliatei Francie. Alea jacta! Rusi'a arunca manusi'a acestei aliantie; si déca Austri'a nu se va alatura la vechi'a aliantia nordica — candu romano-latinismulu ar' devení tient'a unei atari aliantie dupa testamentulu lui Petru celu mare — atunci Europ'a va fi talata in dóue tabere cu dóue capete: Germani'a si Rusi'a; atunci Orientulu va trebui se devina teatrulu resbeluluí in una, ér' Occidentulu in cealalta tabera; déca republicanismulu nu va trage dunga preste socotele in momentele exaltariloru panslave si pangermane. — Dér' se trecemu la

Campulu resbeluluí.

Republic'a Franciei, reportá de curundu dóue victorie, cari indoira curagiulu si marira sperantiele francesiloru de a devince pe inimicu. Acésta perspectiva ni o aduce depesi'a urmatóri'a:

Tours 13 Nov. Gambetta se adresa catre armat'a dela Loire cu o vorba plina de incredere, in care relevéza pusetiunea, dicundu, ca armat'a se afla acum pe drumulu ofensivu catra Parisu. Republic'a francesa a organisatu aperarea Franciei si acum se afla in pusetiune, cá se póta ecsercitá isband'a nationala asupra prusianiloru! In fine asecuréza, ca armat'a nationala va esí din lupt'a acést'a incununata cu victoria.

O vorba cu atata incredere in gur'a unui ministru republicanu presupune o fortia organisata in Franci'a. Éca semnele.

Versailles 11 Nov. (oficiale). Generalulu Tann s'a retrasu, combatendu, din Orleans, inaintea unoru puteri superióre.

Tours 11 Nov. Generalulu Aurelles, dupa o lupta de dóue dile, a luatu Orleansulu si este in gón'a inimiculu.

Perderile francesiloru suntu de 2000 de morti si raniti. Perderile inimicului suntu cu multu mai considerabile. Amu facutu mii de prisonieri in góna. Amu luatu dóue tunuri, 20 carre cu munitiuni si multe carre cu aprovisionarile armatei prusiane. —

„Monit." Romaniei are depesia:

Tours 10 Nov. O circularia a dlui Jules Favre, aratandu pentru ce n'au isbutitu negotiarile relative la armistitiu, dice: Prusi'a pretinde, ca este constrinsa la continarea resbeluluí din caus'a refusului Franciei de a cedá cele dóue provincie ce nu putemu nu voimu ale abandoná. Favre adauge, ca Prusi'a consimtiese la alegerile pentru constituanta si la unu armistitiu de 25 de dile, inse cu óre cari reserve relative la Elsati'a si Lotaringi'a si refusá cá Parisulu se se reaprovisioneze. Prin unu asemene refusu, orice discusiune devenia naturalmente inutile, ca-ci armistitiulu fara reaprovisionare ar' fi, dupa unu timpu óre care, o causa de capitulare. Asemenea intrunirea deputatiloru pentru a deliberá in pace ar' fi fostu imposibile. Europ'a va judecá. Noi amu facutu, cá ómeni de onóre, totu posibiluln pentru a face se inceteze lupt'a. Ni s'a inchisu inse tóte calile. Acum nu ne mai remane decatu a cere consiliulu la curagiulu nostru, lasandu responsabilitatea sangeluí versatu asupre acelor'a, cari respingu sistematicu orice transactiune. Guvernulu a facutu totulu pentru cá o pace demna se devina posibile, déra i se refusa orice midiulocu de a consultá Franci'a. Parisulu a fostu consultatu si orasiulu intregu s'a sculatu pentru a aratá ce póte poporulu, candu e cestiune de onórea camineloru sale si de independinti'a sa. —

„Romanulu" ne aduce scirile sosite la Bucuresci despre victori'a armatei dela Loire:

Tours 11 Nov. Armat'a dela Loire, sub comand'a generalului Aurelles de Paladine, a luatu eri Orleanulu, dupa o lupta de dóue dile.

Perderile francesiloru, ucisi si raniti, nu suntu nici de 2000 ómeni: ale inimicului suntu si mai considerabile.

Francesii au facutu mai multu de o mila de prisoniari. Numerulu loru cresce necontenitu prin gón'a ce se da inimicului.

Francesii au luatu prusianiloru dóue tunuri, mai multu de 20 chesóne cu munitiuni si o mare multime de furgóne si de carre, incarcate cu provisiuni.

Principal'a batalia s'a datu in giuru de Coulommiers.

In din'a de 9 Nov., aventulu trupeloru a fostu insemnatu, cu tóte, ca timpulu era reu.

Éta ordinulu de di alu generalului comandante:

„Oficiri si soldati ai armatei dela Loire!

„Diu'a de eri a fostu fericita pentru armele nóstre.

„Tóte positiunile au fostu luate cu vigóre: inimiculu se afla in retragere.

„Guvernulu, fiindu inscintiatu prin mine de purtarea vóstra, me insarcinéza a ve adresá multiumiri.

„In midiuloculu nenorociriloru sale, Franci'a are ochii atientiti asupra vóstra. Ea compléza pe curagiulu vostru.

„Se punemu tóte silintiele pentru cá acésta sperantia se nu fia amagita!"

Datu in marele cortelu generale, in 10 Novembre 1870.

Aurelles de Paladine,
generale, comand. siefu.

Alta victoria la Chateneuf, unde francesii se aruncara cu nespusa turbare asupra despartituriloru germane, care ji atacasera de tóte laturile, si venindu din padurea vecina ajutoriu francesiloru ii strimtorara intru atata, incatu abia se putara retrage preste capu. Germanii insisi marturisescu, ca perderile loru au fostu fórte mari. Unu batalionu intregu a fostu desmembratu si taiatu de catra trupe. Regim. perdu 430 fetiori, 9 oficiri, 1 maioru, unu siefu de escadronu, 35 dragoni, 23 cai, 2 tunuri, 4 carra cu munitia si 2 de bagagia. De dóue ori dedera germanii focu locului si lupt'a totu durase preste 3 óre.

Bataia dela Bourget din 30 Octobre inca va remané memorabile, ca-ce gard'a francesa abia erá in acea garnisóna 2000 si germanii vr'o 20 mii si totusi numai dupace acestia luara casa de casa cu asaltu pana la beserica, de unde inca derimau pe inimicu, ei incungiurara in beserica; si se mira germanii de atata eroismu, catu esperiara acolo, dér' cu perderi enorme. —

Londonu 14 Nov. Lordulu Russel insarcinatu de lordulu Granville s'a dusu in cortelulu capitalu alu regelui Wilhelm in Versailles. — Se vede, ca Angli'a incepe a face presiune pentru concesiuni de pace, cam tardiu, inse din interesulu aliantiei din 15 Aprile 1856. — Vomu vedé. —

Brasiovu 30 Oct. 1870.

Unu omu de buna incredere din Brescu, -mi impartasi unu faptu inforatoriu si anume:

Pe candu a ajunsu in satulu Mócsi'a, gendarmeri'a ducea unu individu, pe care publiculu lu condamná de celu mai infamu, acest'a erá fiiulu lui Kelemen Samu din satulu Gachea aprópe de Covasn'a, carele in nóptea de 26 Oct. st. v. (adica Marti spre Mercuri) venindu tardiu la cas'a parintésca si intrandu in laintru, a omoritu mai antaiu pe mum'a sa, si venindu la tatalu seu, cu lumin'a aprinsa i cerú banii. Sermanulu betranu cugetandu, ca cu aceea -si va scapá viéti'a, deschise iute o lada, unde avea strinsa sudórea sa si i o predete fiiului seu. Acest'a cum primi monet'a, la momentu omori si pe tatalu seu si fara de a porta grigia, ca se mai afle cineva in casa, plecá cu prad'a sa.

Langa mam'a lui, erá din norocire o copila,

că de 13—14 ani, nepót'a betranilorŭ dela o fica a loru (sor'a cu criminalistulu). Copila dormiea intr'unu coltiu alu casei, unde erá betran'a, la larm'a ce s'a produsu, copil'a desteptanduse si vediendu cele petrecute cu bunasa, de terére se trase suptu patu in cea mai mare tacere, de aici putŭ observá, cum fiiulu -si omori pe tatalu, nu dise nici aici unu singuru cuventu, ci astépta pana se departa infamulu.

Dupa catevá minute dela cele intemplate, alérga iute copil'a in siura, unde se afla patru servitori, imblatitorii, cari durmiea dusi de ostenéla, acestia la sberetele copilii se desteptara mersera in casa si vediura scen'a cea infioratória, unii alergara la judecatori'a satulŭi, altii la gendarmeria si catevá minute dupa aceea, infamulu efepturitoriu erá in manele gendarmiloru, se dice cá s'ar fi aflatu la densulu si banii parintelui seu in suma de 16.000 fl. v. á.

Acestu individu se dice mai incolo, ca ar' fi ocupatu functiunea de notariu, si ca e numai de doi ani insuratu.

In 28 s'a transportatu infamulu la San-Georgiu, unde se puse spre pastrare.

Vomu vedé si sententi'a, de n'ar fi numai cá acelor'a, cari au omoritu mai antiertiu pe Draganelu!

N. B. M — — a. —

Fagarasiu 11 Nov. 1870.

In 4 a l. c. universitatea districtului Fagarasiu -si tienŭ intrunirea sa trimestrale ultima a acestui anu. Obiectele principali de asta data n'au fostu publicarea legiloru nóue, ci transcrierile diferiteloru comitate, de intre cari cea mai ponderósa a comitatului Hunedórei, in care erá demustrata necesitatea de a se avé una judecatoria nóua in Hatiegu.

Dupa acestea veni la ordinea dilei esplicarea, ce fisiculu Bruszt aflase cu cale a dá reportului seu sanitariu, conformu conclusului sesiunei precedente.

Acést'a esplicare n'a potutu se multiumésca nici pre celi mai moderati romani, fiinduca erá proprietatea literaria a acelei clice maghiare de aici, ce in ingamfarea succeseloru de pana acum a politicei maghiare, si in órb'a ignorare a acelor'a ce se pregatescu si cocu in sinulu Europei turburate, mai tiene inca mortisiu la ruginitulu ei principiu: de a innegrí cu tóta ocasiunea pre poporulu si preutimea romana.

Din acést'a causa vic. Antonelli, spre a face aceea ce in impregiurarile politice apasatórie de astadi e posibile, justu si ecuitabile, se afla indemnatu a face propunerea urmatória:

Domniloru! Ve aduceti aminte, ca in sesiunea ordinaria trecuta mi amu facutu propunerea, cá se se reprobeze protocolarmente atatu auctorului catu si inci. oficiolatu districtuale susternerea reportului sanitariu alu dlui Bruszt, pre care pentru invectivele, ce cuprindea, in amaratiunea animei mele lu numisemu pasculu. Acest'a propunere, de si partinita de maioritatea membriloru, nu s'a enunciatu, de acestu favoru se bucurase una alta propunere, mai tardia, carea a mersu intr'acolo, cá reportulu acel'a se se revóce prin una esplicare, la care se obligase d. Bruszt.

Astadi revocarea acést'a o vedemu depusa in man'a presidiului, ca ni s'a cetitu, amu auditu-o si intielesu-o cu totii, inse e departe de a poté multiumí pre cinevа. Deci eu urmandu firului logicu alu cestiunei, si ponderandu fas'a, in carea a intratu ea prin insasi volientia a on. comitetu, suntu odihnitu in principiu, cá revocarea se se sustérna in. ministeriu, inse numai pre lunga conditiunea: se se esmita una comisiune de cinci, carea studiandu-o cu de amanuntulu, se indice dlui Bruszt acele intercalari si lasari, ce ea va cugetá de absoluta necesarie spre a se sterge cu totutu pet'a nemeritata infipta preutimei, si maioritatei populatiunei districtuale onesta si laboriósa. Acést'a propunere dupa desbatere s'a primitu si enunciatu, prin urmare decisiunea finale s'a relegatu sesiunei venitórie, pre candu comisiunea esmisa séu va avé a reportá, ca s'a satisfacutu onórei vatamate, séu va pasi cu una nóua propunere spre a stórce satisfactiunea recerута.

S'a mai pertractatu si procesulu disciplinariu intentatu d. Gridanu, jude cercuale suspensu, si finduca intr'ensulu ocuru crime si delicte, ce parte cadu in competenti'a judecatoriei ordinarie, parte in competenti'a celei din M. Osiorheiu pentru les'a Maiestate, s'a adoptatu opiniunea comisiunei, cá comitetulu se nu se pronuncie meritórie asupra celor'a, ce cadu in competenti'a sa, pana candu memoratele tribunale nu voru decide asupra crimeloru si delicteloru ce i se ascriu. Pana la terminarea procesului are se remanea suspensu dela oficiu si salariu.

Postulu de forestariu cu salariu anuale de 600 fl. are a se mai curentá una data, ca-ce erá unu singuru concurente, si acel'a inca abia esitu din scóle, prin urmare fara pracsea receruta, apoi e sciutu, cá pre acei comunele suntu incurcate in procese silvanale parte cu erariulu, parte cu natiunea sacsonica. In urma s'a primitu si conclusu a se susterne cu partinire suplic'a corpululŭi oficialiloru, in care ceru unu adausu la salariu, din caus'a scumpetei ce domnesce si pre aici. — . . .

Sibiiu 13 Octobre 1870.

Congresulu bisericescu greco-orientale.

(Urmare.)

Cea mai grea cestiune este, ca pana la care linea se póte estinde competinti'a congresului, cá se nu calce competinti'a eparchieloru? Numai aici póte intra disputa la midiulocu.

Eu credu, dice oratorulu, ca proiectulu comisiunei tiene cea mai rigorósa respectare de dreptulu autonomiei, ca-ci nu stabilesce nici unu punctu principale, prin care autonomi'a eparchieloru s'ar senti strimtorata in legislatiunea sa. Acest'a este dupa mine punctulu celu mai esentiale, cá se facu combinare mai mica intre dreptulu supremu si alu eparchieloru. Din punctulu de vedere alu stat. org. credu, ca proiectulu acesta corespunde si nici intr'unu locu nu vatama in principiu. — Acuma trecundu la diferinti'a intre ambele proiecte, trebuie se marturisescu, ca de locu primulu §-u din contra proiectulu facutu nu este altu ceva, decatu unu resonamentu, déra nu principiu; ori cum fu vomu lua, elu este scosu din sant'a scriptura; este o doctrina in contra carei nu póte nime vorbi, déra nu este principiu separatu. Alu doilea articulu inca este fórte momentosu, ca-ci vorbesce despre asecurarea averei nóstre bisericesci, scolarie si fundationali.

Lucru frumosu; déra tocma pentru aceea n'asi dori se lu decidemu pe acestu obiectu asia dicundu numai „per tangentem", care ar' trebui regulatu prin o lege specialmente adusa in privinti'a acesta.

Eu asiu fi fórte fericitu, candu deputatulu Hanea ar' substerne la urmatoriulu congresu unu atare proiectu, care se asecureze averea bisericésca si inaintea judecatoriului. Tóte midiulócele, care se potu prescrie din centru suntu prevediute in proiectulu comisiunei lasanduse totuodata libera vóia eparchieloru, cá ele se-si afle midiulócele cele de lipsa. —

Articululu III din contrapropunere, care vorbesce mai departe despre parochiele matere si filiale, este parte decisu prin stat. org. si cá atare nu se póte baga in proiectulu acesta. Asemenea este articululu VI, care vorbesce despre impartirea sesiuniloru, lucru speciale, care se tiene strinsu de competinti'a sinódeloru eparchiali. Acestea suntu diferintiele intre ambele proiecte. Diferintiele acestea nu suntu atatu de grave, cá se amanamu desbaterea, ca-ci in conferintia amu desbatutu asupra loru, si preste totu nu vedu nici o necesitate, ca pentru acésta contra propunere, se amanamu desbaterea generale. Me pronuntiu pentru primirea de basea desbateri a proiectului comisiunei si neprimirea propunerei dep. Hanea.

Dep. Besanu crede, ca congresulu se intre in desbaterea speciale a proiectului comisiunei, respingundu contrapropunerea dep. Hanea, ca-ci ce cuprinde acea lucru nou, nu este bunu, si ce este bunu intr'ensa, este cuprinsu in stat. org. Densulu votéza contrapropunerei dep. Hanea.

Dep. Lemeni dice: Adeveratu, ca antevorbitorii Babesiu si Besanu au adusu tóte argumentele, pe care eu inca amu voitu ale aduce inainte asia incatu, n'asiu mai avé multu de vorbitu. Eu credu, ca noi astadi ne aflamu in desbaterea generale asupra proiectului comisiunei pentru regularea parochieloru si dotarea preutiloru. In desbaterea generale au venitu dep. Hanea cu o nóua propunere, care intr'adeveru, dupa cum bine au amintitu Babesiu si Besanu nu cuprinde in sine nici o diferintia in principiu de operatulu comisiunei. Asia déra cá se nu perdemu multu timpu cu discusiunea inceputa propunu inchiaiarea desbaterei generali si trecerea la desbaterea speciale, unde apoi dlui Hanea i sta liberu a face la fiacare punctu emendamentele sale.

Dep. G. Popa e contra propunerei comisiunei, si pentru propunerea dep. Hanea, opinandu, ca numai dupa declararea averei bisericei si scólei nóstre de nealienavera potemu scapa de daune, ce au se urmeze. Se -mi fia ertatu, dice oratorulu, a aduce inainte unu casu practicu. Se intempla, ca intr'o comuna prin contributiune se aduna unu capitalu, prin care se insestrézа beseric'a respectiva greco-orientale, si candu este beseric'a gata, atunci trece comun'a la alta confesiune si duce si beseric'a cu sene, unu lucru, care dupa propunerea dep. Hanea nu se póte intempla, declaranduse averea de nealienavera de beseric'a cutare gr. or. si cá parte intregitória a averei eparchiale (voci acesta este lucru speciale). Déca se induce resp. intabulёza averea beserico-scolaria si pre numele epachiei nóstre, atunci nu se mai póte lua dela eparchi'a si déca trece o comuna la alta confesiune.

Dep. G. Ioanoviciu incidentaliter numai voiesce a capeta deslucire, ca intrat'a congresulu in desbaterea generale asupra obiectului pusu la ordinea dilei séu ba? si déca nu, atunci se decidemu, ca amu intratu in desbaterea generale.

Dep. Macelariu, faptele ne arata, ca de o óra suntemu in desbaterea generale, si trebuie se o finimu odata. Eu amu fostu, dice, facutu propunere pentru amanarea desbaterei generali pana mane, déra cadiui cu propunerea mea. Eu marturisescu, ca nu suntu in acea placuta positiune, cá Babesiu, cá dintr'o cetire se potu in destulu face deosebire intre unu proiectu si intre altulu si suntu constrinsu a me dechiara pentru proiectulu comisiunei. Partinescu propunerea comisiunei, ca-ci doresc, ca clerulu nostru merita, a ne ingrigi de sórtea lui. Nu vorbescu pentru propunerea lui Hanea, pentruca nu i cunoscu principiele, dintre care unele si altele suntu diferite de ale comisiunei. Credu, ca in desbaterea speciale dep. Hanea se póte folosi de proiectulu seu.

Dep. Hanea, candu mi amu luatu voia a séra esindu din conferintia si candu mi amu luatu cutesantia a pasi inaintea congresului cu stilisarea ideeloru mele, n'amu fostu resolutu a face propunere, déca in una séu alta privintia nu s'ar fi aflatu scaderi in proiectulu comisiunei, pe care le credeamu, ca si altii le voru fi cunoscutu. Déra me incumetu a dice, ca cele aduse de dlu Babesiu inainte, ca §-lu primu din proiectulu meu nu ar' avé insemnatate, nu le potu partini. Eu credu, ca tocma in frunte trebuie se cuprinda proiectulu principiulu, din care se se véda intentiunea operatului intregu.

Problem'a congresului este regularea parochieloru prin reducerea acestora, si mai buna dotare a preutiloru.

Punctulu alu doilea alu proiectului meu asigurёza averea bisericésca si scolaria, cá se scimu a cui este, pentruca pre acésta avere este basata tóta dotarea mai buna a preutimei nóstre (asia e), pentruca amu auditu inca de ani ba si cu ocasiunea congresului de facia, ca in unele locuri se disputa de proprietate imobila a bisericei nóstre.

Amu auditu, ca unu preotu nerecomandanduse la representantele fiscului cu ocasiunea instalarei, celu din urma au amerintiatu cu luarea sesiunei. —

Privindu eu uniculu midiulocu de dotarea preutiloru, — fara de a atinge starea presente — in sesiunile parochiali, privindu mai departe, ca imbunatatirea sortii parochiale se conditionёza dela reducerea numerului parochieloru si a mosiei sesionale, credu, ca amu trebuitu se -mi formezu basea, cá beseric'a se póta dispune liberu despre acesta avere, si amu crediutu, ca congresulu se enuncia, ca acésta avere este inalienavera, si lipsindu §-lu acésta din proiectu, intr'adeveru acela erá mancu si fara de base. Eu n'amu intentionatu a diferi in privinti'a punctului de manecare alu comisiunei.

Totu ce este diferitoriu este modalitatea, carea mi convine mai bine din operatulu meu. Déca cumva óre care dispositiune din acestu operatu ar' vatama autonomi'a parochieloru ori a sinódeloru eparchiali, n'amu nemica in contra, déca se va lasa afara, si celelalte puncte se potu lua cá amendemente la propunerea comisiunei.

Presidiulu e de parere a se incliia desbaterea generale si de a se deschide desbatere speciale, in care se se iè de base propunerea comisiunei. Acesta propunere se primesce.

Se cetesce titulatur'a din propunerea comisiunei „Proiectu pentru regularea parochieloru".

Dep. Popescu crede, ca acuma numai póte ave locu, cuventulu „Proiectu" si propune cá se se dica „Determinatiuni pentru regularea parochieloru".

Dep. G. Ioanoviciu propune urmatóri'a titulatura: „Dispositiunei generali privitorie la regularea parochieloru". Se primesce propunerea din urma:

§-u 1. Se iè in desbaterе cumulativa cu § 2.

§-u 2. La acestu § propune dep. Hanea, stilisarea urmatória, adica se se dica in locu „de unulu séu mai multi capelani" unulu séu mai multi parochi".

Dep. Macelariu se afla indemnatu cu permisiune, a cere deslucire, ca cunósce beseric'a nóstra sistemulu de capelani séu ba? (voci: nu cunósce).

Presiedintele respunde: déca mi dati vóia, voiu da informatiune in acésta privintia (se audimu!). Si eri amu atinsu, ca nu sciu in nici o parte a bisericei nóstre unde beseric'a libere s'a miscatu, cá se fia fostu acesta institutiune introdusa si adeca, ca unde a fostu lipsa de mai multi preuti, alta denumire se fia avutu preutii decatu parochi; de candu inse ecsista regimulu si legislatiunea tierei nóstre si dincolo de Lait'a, acesta a totu intetitu pentru introducerea capelaniloru si in beseric'a nóstra, fiindu insusi provocatu a dá respunsu in privinti'a introducerei sistemului de capelani. — Eu mi amu datu opiniunea mea, in elaboratulu, care s'a tiparitu in „Fói'a pentru minte si literatura", unde m'amu enunciatu, ca preutimea nóstra este egalu indreptatita in functiunile sale, fiindu insurata si asia sistemulu de capelanu nu i practicabile la noi.

Atunci me amu esprimatu cu conditiunea „sine qua non", ce nu me potu invoi cu sistemulu de capelani, cá nu cumva de aici se vina asupra bisericei nóstre din Ardélu vr'o pagub. In Bucovin'a, unde suntu fonduri mari bisericesci prin influintí'a regimului cislaitanu s'a introdusu sistemulu de capelani. In beseric'a nóstra déca au fostu intr'o comuna doi preuti, ambii au functionatu sub numirea de parochi. Asia déra practica arata, ca in beseric'a nóstra n'au fostu capelani. Nu suntu in contra introducerei de capelani, déra numai cum amu recomandatu eri, poftorescu si astadi, cá se ne ingrigimu de subsistinti'a loru, ca-ce suntu insurati si cu familii numerése si bine calificati, si prin urmare se nu ofteze in deregatori'a loru, ci se aiba o viétia tignita.

P. episcopu Ivacicoviciu crede, ca fiindu in stat. org. § 7 punct. 2 adoptata numirea de capelanu, ar' fi cu scopu, cá acea se remana si mai departe.

Presiedintele dice, aici suntu intielesi numai capelani de pre langa parochi. Acuma este vorb'a despre introducerea sistemului de capelani.

P. episc. Ivacicoviciu, venimu in confusiune, ca-ci dupace se voru reduce parochiele, se va arata lipsa de capelani, ca-ci unele parochii voru fi silite a cere capelani. Asia déra trebuie se decidemu asupra nomenclaturei acestea. (Va urmá.)

Prestimate Dle Redactoru!

„Sciinti'a si cultur'a", aceste suntu devis'a seclului alu 19-lea, seclului civilisatiunei, progresului, culturei; aceste suntu facli'a, care prin radiele sale luminatórie, conduce omenimea din labirintulu obscurantismului la portulu salvarei.

„Sciinti'a si cultur'a" aceste au fostu si suntu armele invingatórie ale tu'uroru secliloru; da; sciinti'a si cultur'a au fostu factorii potinti, prin cari au ajunsu atavii nostrii la carmaciulu lumei intregi, si singuru prin cari si-au pututu siesi supune lumea intréga, pre gintile cele de aprópe si pre cele departate, precum ne spune istori'a trecutului; si si adi, singuru aceste medie ne potu asigurá ecsistinti'a nóstra nationala in midiuloculu atatoru popóre eterogene de nu inimice.

„Sciinti'a si cultur'a" aceste cuvinte sublime se audu adi dela resaritu pana la apusu, si totu „sciinti'a si cultur'a" le respunde polulu dela médiadi si mediu de nópte.

Tóte popórele, tóte gintile propasescu pre calea sciintiei si a culturei, si óre numai noi romani se stagnamu?

Ba! Noi avemu dreptulu si detorinti'a cea mai mare, de a imbraciosia flamur'a „culturei si a sciintiei" cá se ne eluptamu acelu terenu de onóre prin ele, care si l'au obtienutu stramosii nostrii in secliі, totu prin sciinti'a si cultur'a" loru.

Acésta romanii o sciu, sciu pre bine, si se folósescu de aceste arme putinte; — dovéda viua, ca-ci de candu sórele libertatei si-au reversatu radiele sale si — asupra acestui pamentu fatalu, de candu e ectatu si romanulu a frecuenta scoli, cati si cati barbati destinsi au esitu din siuulu „natiunei romane", cari prin „sciinti'a si cultur'a" loru si-au castigatu nume nemoritoriu; cate si cate scoli de „sciintia si cultura", associatiuni literarie s'au fundatu, cari le scimu bine cu totii, si e superfluu ale amintí.

Acésta o amu sciutu si noi, teologii din Gheri'a atunci, candu amu fundatu in seminariulu nostru o asemenea scóla de sciintia si cultura „Societatea Alexi-Sincaiana", cá uniti cu totii „Viribus unitis" se progresamu pre acea cale lucia; — ca uniti cu totii se aredicamu cu bracie unite standartulu ce porta devis'a associatiunei nóstre, standartulu, pre care stau scrise cuvintele sublime „sciintia si cultura."

Dér' acuma vedu, ca m'amu abatutu de pre terenulu ce trebuie se lu obtienu, acum vedu, ca m'amu abatutu dela scopulu meu, care nu erá altulu, decatu a da publicitatei nóua constituire a societ. Alexi-Sincaiane, indeplinita inca in 15 Iuniu, candu conducatoriulu associatiunei, clar. d. Nicolae Moldovanu, si intregulu corpu alu oficieriloru, anunciandu, ca a esperiatu timpulu diregatoriei loru, pre langa espresiuni de multimite profunde pentru increderea basata in densii — -si depusera mandatulu in manurile societatei, provocandu pre membrii la alegere nóua.

Se revenimu dér' la obiectu!

Abia -si terminase domnulu conducatoriu cuvintele sale, si nenumerate strigate de „se traiésca fostulu conducatoriu, cá conducatoriu de nou alesu" resunara de pre busele tuturoru membriloru; si brav'ulu si zelosulu fostu conducatoriu alu societatei nóstre, clar. d. Nicolae Moldovanu, care pentru simtiementele sale pure romanesci si-au eluptatu stim'a si respectulu tuturoru, éra pentru tactic'a si manevr'a intielépta cá conducatoriu — increderea comuna a tuturoru membriloru societatei nóstre, cu aclamatiune unanima fù alesu de nou de conducatoriu alu societatei Alexi-Sincaiane.

Vivate entusiastice, ce resunau din pepturile fiasce-caruia dovedeau, ca prin alegerea domniasi — s'a implinitu voi'a tuturoru.

S'au purcesu la alegerea celoralalti oficiali, si se alesera de:

Presiedinte Iosifu Cristea, vice-pres. Ioane Goronu, notariu alu corespundintieloru subscrisulu notariu alu siedintieloru Gavriliu Mesesianu, bibliotecariu Vasiliu Carsiai, casieru Aureliu Lupanu, controloru Gregoriu Sima.

Ecata Domnule Redactoru! Dela nóua constituire a societatei Alexi-Sincaiane au trecutu 3 luni de dile, in decursulu carora nu multu ati auditu despre dens'a, ca-ci membrii ei au parasitu acestu panteonu alu sciintieloru si alu culturei, ca culegundu de nou putere, se incépa cu o nóua insufletirea operatiunile sale, continuandule de acolo, unde le-au lasatu.

Timpulu recastigarei puteriloru a espiratu, si noi astadi éra suntemu uniti sub acelu standartu sacru alu museloru romane, gata de a incepe operatiunile nóstre, si credemu, ca triumfulu va fi securu, ca-ci una ni devis'a; unu cugetu si o simtire ne animéza pre toti si acésta este:

Romane! inainte pre calea sciintiei si a culturei! —

Gheri'a 28 Oct. 1870.

Iosifu Cristea m/p.,
presiedinte.

Andreiu Popu m/p.,
notariu alu corespundintieloru.

Dechlaratiunea

deputatiloru diecesei gr. cat. rom. de Oradea mare, substernuta prin d. Iustinu Popfiu congresului catolicu din Pest'a, in siedinti'a dela 3 Nov. 1870.

(Tradusa dupa tecstulu maghiaru.)

Escelentissime Domnule Principe-Primate!

Onorata adunare!

Candu una parte a romaniloru din Transilvani'a, Banatulu temisianu si din partile Ungariei dincolo de Tis'a, in anulu 1870, lun'a lui Fauru, in adunarea loru numerósa, tienuta in Alb'a Carolin'a, sub archiepiscopulu loru Teofilu, au primitu uniunea cu beseric'a apusena, ei au determinatu precisu in conclusulu, carele a contienutu conditiunile uniunei, ca numai in primirea celoru patru puncte dogmatice se unesca cu s. beserica de Rom'a, éra cu privire la ritulu, organismulu internu si disciplin'a bisericei loru orientale, s'au declaratu a le pastrá si sustiené neatinse; acestu sentiu alu loru este esprimatu in conclusulu uniunei cu urmatórиele cuvinte: „Ita tamen, ne per hanc unionem aliquo modo ritus aut disciplina ecclesiae graecae sensim mutaretur et latinae ecclesiae substitueretur. In judiciis vero ecclesiasticis non secundum jus canonicum latinae ecclesiae, sed secundum graecae ecclesiae canones et disciplinam procedatur"; éra punctulu primu alu conclusului respective alu pactului uniunei s'a statoritu in urmatórиele cuvinte: „Primo: sacram unionem continentia quatuor puncta (dogmatica) perpetuo et irremissibiliter ecclesia valachica observet et teneat, ad plura autem nullo sub praetextu adigatur."

In acésta forma si in acestu intielesu s'a sanctionatu pactulu de uniune alu romaniloru prin diplomele regesci, emanate in 14 Aprile 1698 si 16 Fauru 1699. Consolidarea acestui acta religiosu facia cu posetiunea patriei si cu impregiurarile politice de pre atunci s'a consideratu de una mare momentuositate, de unde a resultatu, ca archiepiscopulu Atanasiu, urmatoriulu lui Teofilu, conchiamandu una aduuare de romani mai numerósa cá cea antecedente, desbatù cu fruntasii bisericesci si lumesci coadunati pactulu uniunei de nou, dupa a carui inchisiare apoi, episcopulu Atanasiu, voindu a luminá pre credintiosi despre nóu'a stare a lucruriloru, a i liniti despre pusetiunea ocupata si a i intari in nóu'a loru relegiune, scrise in pastoralulu seu din 1700, adresatu catra credintiosii sei, urmatóriele: „Quatuor puncta teneamus, ad plura autem nullo sub praetextu obligemur; semper integrum nobis sit servare ritum et disciplinam sanctae orientalis graecae ecclesiae, et secundum illius leges, canones, consuetudines ac sanctiones in lege, disciplina et juribus dirigere nos ipsos."

Beseric'a romaniloru, trecuti astfeliu in sinulu bisericei universale catolice, determinandu-si in modulu aratatu pusetiunea sa speciale si diferite de a sororei beserice latine prin ritu, dreptu canonicu, disciplina, datine si organisatiune interna, este invederatu, ca prin acést'a a voitu a dá espresiune individualitatii si autonomiei sale proprie si independinte; e invederatu, mai departe, ca prin numirea „valachica ecclesia", i s'a recunoscutu individualitatea nationale bisericésca.

De aici a urmatu, ca de si nou format'a beserica romana gr. cat. s'a pusu atunci sub inspectiunea suprema a archiepiscopului de Strigoniu, degia pap'a Grigoriu XVI., in intielesulu bullei mai diosu citande a ponteficelui Piu IX. „pro omnibus graecocatolico ritui addictis in austriaco imperio commorantibus peculiarem ejusmodi gr. ritus hierarchiam molitos est instituere", etc. Acésta idea salutaria a ajunsu la maturitate si s'a incarnatu la romanii gr. cat. in anii quinquagenari prin bull'a santului parinte Piu IX. dto. 26 Nov. (sexto calend. Decembris) 1853, publicata in 22 Febr. 1854, prin carea s'a fundatu si s'a instituitu metropoli'a romana gr. cat., si in carea se dise anume: „Quod perficere ipse (Gregorius XVI.) nequivit ob difficultates et rerum et temporum, id nos, benejuvante Domino, aliqua ex parte exsequi constituimus, propriam erigendo pro Romanis in Transilvania ecclesiasticam graeci ritus provinciam, quae constet tum e dioecesi magnovaradinensi, a strigoniensi archiepiscopatu subtracta, tum ex duabus novis per nos erectis dioecesibus, lugosiensi scilicet in Banatu temesiensi, et armenopolitana in Transilvania, cujus ecclesiasticae provinciae metropoliticam sedem in ecclesia fogarasiensi figere decrevimus."

In intemeiarea acestei provincie bisericesci gr. cat. romane, principele-primate de fericita memoria, Em. Sa Ioane Scitovszky si-a castigatu merite nemoritórie, ca-ci in intielesulu urmatórieloru cuvinte ale numitei bulle papale: „exhibita nobis a venerabili etiam fratre nostro archiepiscopo strigoniensi libera quoad haec metropolitici juris resignatione", a renunciatu la drepturile sale asupra metropoliei gr. cat. de Alb'a Iulia.

Éra pusetiunea de dreptu publicu a metropoliei gr. cat. romane facia cu primatulu strigonianu, se vede lamuritu din cuvintele desu mentionatei bulle papale, relative la diecesele de Fagarasiu si Oradea mare, prin cari, cu privire anume la dieces'a prima, se enuncia urmatóriele: „Ad majorem omnipotentis Dei gloriam, catholicae religionis incrementum, nec non spiritualem romanorum consolationem et commodum, motu proprio, certa scientia ac matura deliberatione nostra deque apostolicae potestatis plenitudine, dioecesim Fogarasiensem in Transilvania,

quae iam inde a sua institutione metropolitico juri archiepiscopi strigoniensis ad haec usque tempora obnoxia fuit, ab eodem jure et subjectione, ejusdem metropolitani antistitis accedente consensu praemisso, auctoritate apostolica, eximimus et dissolvimus ita, ut ipsius diocesis antistites, ecclesiae, oppida etc., etc., utriusque sexus personae, cujascunque gradus et ordinis, a pristina, cui antea suberant, metropolitae strigoniensis jurisdictione et quavis alia potestate et praerogativa jurisdictionali in perpetuum pariter exemptae sint et liberatae"; éra specialminte cu privire la diecesea oradana gr. cat. representata de presinte prin subscrisii, in bull'a papale, prin carea se funda metropoli'a nóstra gr. cat. de Alb'a Iulia, se afla urmatóriele cuvinte: „insuper magnovaradinensem diocesim . . . . . ab eadem jurisdictione (adica strigoniensi) et potestate, de metropolitae ipsius libero consensu et resignatione, in perpetuum ea ratione distrahimus et avellimus, etc."

Si, dupa tóte acestea, autonomi'a nationale si besericésca a metropoliei gr. cat. rom. de Alb'a Iulia se statoresce prin mentionat'a bulla in urmatoriulu modu: „Quae cum ita sint, tum magnovaradinensis et fogarasiensis, tum duarum per nos erectarum, lugosiensis nimirum et armenopolitanae, dioecesium territoria, una cum ibi existentibus civitatibus, oppidis, pagis, aliisque accessoriis, in ecclesiasticam provinciam graeco-catholicam unitam linguae romanae, atque adeo unam archiepiscopalem metropolitanam sedem fogarasiensem Romanorum graeci ritus catholici uniti, eadem apostolica auctoritate, perpetuo quoque erigimus et instituimus."

Si érasi, voindu a delinea specialminte relatiunea diecesei gr. cat. romane din Oradea mare catra nou infiintiat'a metropolia, bull'a papale desu mentionata contiene urmatóriele pasagie: „Huic novae metropolitanae ecclesiae Fogarasiensi tamquam suffraganeas, eadem apostolica auctoritate, etiam perpetuo addicimus et attribuimus **tum** ecclesiam episcopalem magnovaradinensem in Hungaria, tum novas per nos erectas episcopales item ecclesias, lugosiensem scilicet et armenopolitanam . . . . ita, ut metropolitano antistiti fogarasiensi pro tempore existenti juxta suum ritum obsequentes subsint."

Provinci'a besericésca, respective metropoli'a romana gr. cat. de Alb'a Iulia, infiintiata in acesta modu, s'a recunoscutu si pre terenulu dreptului publicu prin acea, ca s'a inarticulatu in legile patriei.

Deci, acceptandu romanii uniunea cu beseric'a Romei, cu modalitatea si sub conditiunile indicate, si, infiintiandose provinci'a loru besericésca gr. cat. pre basea dreptului esplicatu, se vede lamuritu, cumca acésta beserica, in poterea ritului, autonomiei si disciplinei sale diferite, formeza una beserica cu totulu deosebita de cea latina, si, specialminte, ea este astfelu una beserica independinte de scaunulu primatiale alu Strigoniului, este autorisata a-si conduce si direge trebele sale interne ea insa-si, fara amesteculu si influinti'a alter'a, si din acésta pusetiune a sa, ocupata facia cu celelalte baserice ale statului, se nasce individualitatea sa, a careia sustienere zelosa este detoriuli'a religiosa a oricarui credintiosu alu séu binesentitoriu.

De cumva déra, in cerculu besericei universale catolice suntu de a se introduce stramutari corespundietórie cerintiei timpului, se intielege, ca beseric'a gr. cat. romana, cá una beserica, carea -si are individualitatea sa propria, are de a introduce acele reforme, conformu organismului, ritului si dreptului seu eclesiasticu propriu si amesuratu disciplinei si datineloru sale proprie; inse, de óra ce tóte acestea suntu lucruri administrationali, beseric'a gr. cat. romana nu póte face, si nici ca are motive cá se faca cu altii causa comuna in regularea acestoru reforme.

Si totusi, cu dispretiulu acestoru concepte juste si contra pusetiunei sale independinte, basata pre dreptu, cu ocasiunea constituirei adunarei autonomice a catoliciloru maghiari, provinci'a gr. cat. romana, fara de una consultatiune prealabile, fù indesata in anulu trecutu in cadrulu acelei constituante, si s'a chiamatu la acceasi adunare nu cá una individualitate independinte, ci nemidiulocitu numai deosobitele sale diecese prin primatulu si respective archiepiscopatulu de Strigoniu, carele nu mai are vr'unu dreptu, nici jurisdictionalu, nici administrativu, asupra metropoliei romane gr. cat.; si acést'a a fostu caus'a, ca romanii gr. cat. nu au potutu lua parte, cu vatamarea autonomiei loru besericesci, la acesa adunare; éra in anulu presente, protestulu romaniloru contra acestei precedure este cu atatu mai evidente, cu catu, — tóta lumea o scie, — trei diecese, cari facu si constituescu partea intregitória a provinciei loru besericesci, nici ca au alesu deputati la presenti'a adunare, carea si incepù activitatea, ci a alesu numai singura diecesea oradana, pre carea noi subscrisii aremu onórea de a o representá.

Inse, fiinduca diecesea oradana, carea in intielesulu cuviteloru mai susu citate ale bullei papale, este sufragana metropoliei gr. cat. romane de Fagarasiu respective de Alb'a Iulia, cá dismembrata de catra corpulu intregu si fara concursulu universitatii besericei metropolitane gr. cat. romane, nu póte direge actiunile sale relative la beserica si nu se póte supune auctoritatii si faptelor obligatórie ale unei provincie besericesci straine cu atatu mai pucinu, ca prin una asemenea apucatura ilegale, ar lucrá contra sensului si ordinatiunei bullei papale, unde se dice: „et si secus super his, a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, irritum et inane decernimus": subscrisii, cá representanti ai dieceseï de Oradea mare, folosindune de ocasiunea presenta, declaramu cu totu respectula: ca nu potemu si nici ca vomu participá la acésta adunare autonomica catolica, convocata prin primatele-archiepiscopu alu Ungariei, fara invoirea si consensulu universitatii provinciei besericesci gr. cat. romane, ci fiinduca deliberatiunea asupra acestei impregiurari cade in competintu'a universitatii besericesci gr. cat. romane, rogamu cu totu respectulu pre marii'a adunare si pre escelentissimulu ei presiedinte, cá se binevoiésca a delaturá pedecele, ce au sustatu pana acum in contra convocarei unui congresu gr. cat. romanu si a ni dá mana de ajutoriu la convocarea aceluiasi congresu.

Remanendu cu onóre cuvenita

Pest'a 2 Novembre 1870.

servi umiliti:

Iustinu Popfiu m/p.,
deputatu prentiescu.

Iosifu Romanu m/p.,
deputatu mirenu.

Iosifu Vulcanu m/p.,
deputatu mirenu.

„Fed." din diecesea gr. c. de Oradea mare.

Novissimu. Belgradu serb. 14 Nov. **(Porniri!)** Consululu rusescu a oferitu regimelui Serbiei, ca Rusi'a ica asupra-si **suprem'a comanda preste armat'a Serbiei** in resbelulu casuale din Oriente. (Fara dór' si póte si preste a Muntenegrului.)

Angli'a se ingrigesce de imprumute mari eventuali. — Turci'a dechiará, ca e gata cu 600 mii armati a respinge orce atacu alu teritoriului ei. — C. Andrássy grabi la Vien'a la consultarile ministeriali asupra noteï rusesci. — Garibaldi prochiama ajutória pentru republica generale; gintea latina vre a decide intre despotismu si libertate. —

CONSEMNAREA

ofertelor pentru institutulu de fete din Oradea mare.

(Urmare.)

Prin colectanta du'a Elis'a Piposiu nasc. Circa in M. Osiorheiu au solvitu:

Elis'a Piposiu n. Circa 6 fl., Demetriu Moga 3 fl., Nin'a Csergedi 2 fl., An'a Bárdos 2 fl., Demetriu Fogarasi 3 fl., Demetriu Fogarasi jun. 2 fl., Nicolae Vladu 1 fl., Helen'a Popovits Barcianu 2 fl., Jakab Laura 1 fl., Sarlotta Papp Grid. n. Fásy 3 fl., Mari'a Stoica 2 fl., Mari'a Hosszu 1 fl. Din Sancraiu: An'a Veres 1 fl., Georgiu Tabacariu 50 cr., S. Stephanu 1 fl., Ioane Ciatu 1 fl., ved. de Pepeloviciu Lázár 20 cr., du'a de Georgiu Gusiatu 20 cr., An'a Fülep 2 fl., Mari'a, soci'a lui Georgiu Popu Grideanu 33 cr. Sum'a 34 fl. 23 cr.

Din colectanta du'a An'a Ardeleanu din Buteni au solvitu:

Prin Buteni: An'a Ardeleanu 5 fl. 40 cr., Mihailu Bogdanovits 30 cr., Zeini Paliucasiu 30 cr., Iuli'a Keresztes 50 cr., Iuli'a Feldscher 1 fl. Din Almás: An'a Groza 5 fl., Emili'a Haliciu 1 fl. Din N. Dobo: Silvi'a Novacu 1 fl. 50 cr., An'a Muntescu 1 fl. Din Dieini: Z. Papp 2 fl., Sofi'a Cserni 2 fl., Sofi'a Brolla 1 fl., Zeni Józsa 30 cr., An'a Birdianu n. Munteanu 50 cr. Din Aldesci: An'a Machi 2 fl., Etelka Németh 1 fl. Din Birectie: Mariti'a Zimbrán 30 cr. Din Berza: Iuli'a Fejér 50 cr. Din Cupediu: Alecsandru Popescu 1 fl. Din Bocsigu: Petronella Popu 1 fl. Din Monerea: Mari'a Ille 1 fl., Regin'a Brenenstock 1 fl., Aniti'a B. Purcelu 1 fl. Din Prezesci: Elisabét'a Polisiu 1 fl. Din Chisindi'a: Mari'a Ardeleanu 50 cr. Sum'a 32 fl. (Va urmá.)

CURSURILE

la bursa in 14 Nov. 1870 sta asia:

Galbini imperatesci	—	—	5 fl. 97	cr. v. a.	
Napoleoni	—	—	10 „ 01	„	„
Augsburg	—	—	122 „ 50	„	„
London	—	—	124 „ 25	„	„
Imprumutulu nationalu	—	—	65 „ 10	„	„
Obligatiile metalice vechi de 5%			55 „ 30	„	„
Obligatiunile rurale ungare			78 „ —	„	„
„ „ temesiane			74 „ —	„	„
„ „ transilvane			— „ —	„	„
„ „ croato-slav.			— „ —	„	„
Actiunile bancei	—	—	709 „ —	„	„
„ creditului	—	—	243 „ —	„	„

PRAFURILE purgative gazóse dela Elöpatak

cuprindu in sine partile constitutive solvetórie ale apei minerale renumite dela Valcele (Elöpatak) si au in sine tóta puterea vindicatória a aceleia intru unu gradu inaltu.

Efeptu deosebitu arata prafurile acestea la catarhe, slabitiune si spasmusu de stomachu, la slabitiune de misture, lipsa de apetitu, in pyrosi (formare preste mesura de acide), la hyperami si imflaturi ale ficatului si splinei, la secretiune si escretiune bolnavitiósa de fere, la inchiegare si concretiune de fere, si la galbinare ostinata, causate din aceste; nu mai pucinu la mucositatea fiacarui organu alu trupului; la astma (greutate de resuflare) si batatur'a animei, la atonia (slabitiune) si imflatulenti'a matieloru, la hydropica si la pletora abdominala; cu deosebire la trengi, la catarhe de rinichi, besica si tiav'a udului, la formare de nesipu si de pétra in aceste organe, la catarhe chronice si imflaturi de matrice (matra), la flucsiuni séu pola alba, inclinatiune la motrorhagia, ametiala, congestiune catra capu si peptu, la sughitiu ostinatu, la hypocondria si hysteria.

Aceste prafuri se potu intrebuintiá cu mai mare folosu, cá ori si care alte midiulóce purgative, iritative si drastice. Efeptulu lóru este siguru, linu si fara durere, fiinduca partile loru constitutive suntu de o natura linu solvetória, recoritória si alinetória; de acea se póte continuá si intrebuintiarea loru fara periculu mai lungu timpu; despre ce mai multe auctoritati medicali si scientifici si multi bolnavi au datu declaratie recunoscutória.

Pretiulu unei cutei cu 12 dóse impreuna cu avisulu despre modulu intrebuintiarei este **1 fl.** v. a.

Se gasesce in tóte pharmaciele mai renumite, in fiacare comerciu de ape minerale si de specierii mai insemnate.

Depoulu principalu si biuroulu de espeditie se afla in Brasiovu in apotec'a **„la coróna"** a lui **Gregoriu Száva.** 5

Redactoru respundietoru
IACOBU MURESIANU.

Editiunea: Cu tiparulu lui
IOANE GÖTT si fiiu HENRICU.